

UVOD

Uspavanke su veoma stare lirske obredne pesme, zasnovane na magiji reči, na animističkom i animatističkom pogledu na svet, na ravnotezi sna i nesanice. Upućene detetu, treba da ga čuvaju od „nesana“, ali i da ga štite u snu.

Po verovanju primitivnog čoveka, spavanje je smrt u malome, u snu se privremeno odvajaju duša od tela: „Sanak ide uz ulicu, vodi Jova za ručicu, sanak Jovu govoraše: „Hodi, Jovo, u bešiku...“

Rečima treba u isto vreme ukloniti „nesan“ (nesanicu) ali tako da se može ponovo vratiti buđenjem: „Nesana ti voda odnijela de'no nema vuka ni bauka“.

Malobrojne, u ovakvom arhaičnom obliku uspavanke koriste reči basme. Ponekad govore o čudotvornom detinjemu rođenju uz pomoć biljaka, životinja, natprirodnih bića. Mnogo češće kao porodične pesme, uspavanke su ispunjene realističkim, poetski oblikovanim vizijama o budućnosti deteta, zamišljanjem sina kao mladoženje i ratnika sa sokolom, dostojnog careve kćeri.

Ove vizije su protkane formulnim poetskim sintagmama o „paunu zlatoperu“, slavuju, o jagnjetu i piletu. Kao uvodni dekor, posebno je razvijena slika dragocene detinje kolevke, koju su u igri kujundžije skovale od srebra, zlata, ukrašene dragim kamenjem i biserom.

Noviji zapisi pokazuju mešanje uspavanki s drugim vrstama lirske poezije.

USPAVANKE SU SIGURNOST

Uspavanka je veza deteta sa majkom, njegova uspomena na život koji je devet meseci provelo u stomaku, njegov povratak u period kada je osećalo apsolutnu sigurnost. Specifične karakteristike svih uspavanki (ritam, ponavljanje, kratkoća, prisustvo relativno niskih frekvencija i pentatonska skala) identične su sa karakteristikama zvukova koje fetus oseća dok je još u maminom stomaku (otkucaji njenog srca, pokretanje creva, disanje, pokreti materice itd.).

Pevanjem uspavanki majka svoje dete podseća na intrauterine veze koje su među njima postojale i na taj način kod njega ponovo budi već poznati osećaj zaštićenosti i zadovoljstva. Zanimljivo je da i gregorijanski koral u našim duhovnim pesmama u sebi sadrži pentatonsku skalu. Dakle isto kao i uspavanke.

Ako ste se pitali zašto osećate mir i spokojstvo kad uđete u crkvu i slušate duhovnu muziku, to je zato što ste se „vratili intrauterino“, u mamin stomak kada ste bili zaštićeni i srećni. U ovome je veliki terapijski potencijal uspavanki i naše duhovne muzike.

Kontakt koji majka preko uspavanki ima sa detetom počinje pre trenutka njegovog rođenja. Pevajući uspavanke u toku trudnoće ona mu stavlja do znanje da je tu, da ga željno čeka. Posle rođenja beba ih prepoznaje, ona joj je jedina poznata stvar u svetu novih i nepoznatih iskušenja.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com